

Кравчик К. О.
здобувач вищої освіти,
навчально-науковий інститут права
підготовки фахівців для підрозділів Національної поліції,
Дніпропетровський державний університет
внутрішніх справ (м. Дніпро)

Журавель А. А.
викладач кафедри фізичної підготовки,
Дніпропетровський державний університет
внутрішніх справ (м. Дніпро)

ЗМІСТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ КУРСАНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СИСТЕМИ МВС УКРАЇНИ

*Kravchik K. O. Content of Physical Education of Cadets in MIA's
Universities of Ukraine*

Keywords: Content, Physical Education, Cadets

Фізична підготовка є постійним супутником протягом усієї служби поліції. Роль фізичної підготовки дуже важко переоцінити, оскільки вона забезпечує правоохоронним органам здоров'я, всебічний розвиток фізичних якостей, професійно важливі навички та вміння, необхідні для виконання службових обов'язків. Фізична підготовка особового складу правоохоронних органів України – це педагогічно орієнтований процес забезпечення спеціалізованої фізичної підготовленості до професійної діяльності зі специфічними професійними характеристиками. Фізична підготовка в правоохоронних органах має гарантувати збереження здоров'я, творчої та трудової активності, всебічний розвиток фізичних якостей, професійно важливих умінь і навичок працівників, необхідних для виконання оперативних завдань [2].

Заняття з фізичної культури спрямовані на виконання таких навчальних завдань: забезпечити раціональне формування індивідуального фонду необхідних рухових знань, умінь і навичок, довести їх до належного рівня досконалості; навчити кожного застосовувати набуті знання та вміння у повсякденному житті для самовдосконалення. Відповідно до вимог навчально-робочих програм зі спеціальної фізичної підготовки у ВНЗ МВС України працівники поліції повинні опановувати навчальний матеріал під час не лише практичних, а й самостійних та індивідуальних занять. Метою цих занять є поглиблення теоретичних знань з фізичної культури. Вони передбачають самостійне вивчення документів і посібників з фізичної культури і спорту, уточнення завдань і змісту практичних занять, вправ і методик організації таких занять [3].

Ефективне виконання покладених на працівників поліції завдань неможливе без оволодіння теоретичними знаннями з фізичної підготовки. Останнє пропонуємо розуміти як результат оволодіння поліцією особливою

системою знань, умінь, навичок фізичної підготовки, необхідних для виконання поліцейських обов'язків, а також для життя людини.

Завдяки комплексному використанню базових і додаткових теоретичних і методичних знань з фізичної підготовки вдається досягти найвищої ефективності у підготовці майбутніх поліцейських та у підготовці працівників правоохоронних органів. Засвоєння цих знань дозволить правильно оцінити ситуацію, окремі ситуації, вибрати найкращі дії, прийоми та комбінації прийомів [4]. Тому не випадково в навчальних планах підготовки поліцейських передбачено не лише практичні заняття зі спеціальної фізичної підготовки, а й певну кількість годин на засвоєння теоретичного матеріалу. Проте порівняно з навчальними планами, на основі яких проходили підготовку поліцейських, у пояснювальній записці до навчальної програми для бакалаврів юридичних наук зазначено, що наявність у навчальному плані низки специфічних дисциплін, викладання яких потребує посилення практичної складової, вказує на наявність у навчальному плані низки специфічних дисциплін, вимагає виділення для них більше аудиторного часу. Це стосується таких дисциплін, як «Вогняна підготовка», «Тактико-спеціальна підготовка» та «Спеціальна фізична підготовка», де аудиторне навантаження збільшується до 70-80 % [5].

Слід зазначити, що підвищення аудиторного навантаження з дисципліни «Спеціальна фізична підготовка», хоча й призводить до вдосконалення практичних навичок курсантів, які знадобляться їм у майбутній професійній діяльності, не є цілком раціональним. Сьогодні в навчальних планах ВНЗ МВС України закріплена лише дисципліна «Спеціальна фізична підготовка», зміст якої відповідає професійній спрямованості курсантів. Проте предметів «Фізична культура» чи «Фізична культура» немає. Основні теми фізичного виховання викладаються в загальній частині «Спеціальної фізичної культури», хоча вона професійно спрямована. Тому, на нашу думку, навчальні програми курсантів ВНЗ МВС України необхідно доповнити обов'язковою дисципліною «Загальна фізична підготовка». Це дозволить не лише краще підготувати майбутніх поліцейських до практичної діяльності, а й диференціювати кількість та вид навантаження на курсантів з урахуванням спеціальності та специфіки їхньої майбутньої діяльності. Наприклад, для «Загальної фізичної підготовки» має бути передбачена однакова кількість академічних навчальних годин для всіх спеціальностей і за всіма напрямками, а навантаження «Спеціальна фізична підготовка» повинна відповідати напряму підготовки. Наприклад, для курсантів підрозділів кримінальної поліції навантаження має бути більше, ніж для курсантів, які в майбутньому будуть слідчими.

Варто також звернути увагу на більшу практичну підготовку в досліджуваному напрямі, тобто спеціальне фізичне виховання має здійснюватися з урахуванням сучасних тенденцій «розвитку» злочинності. Підготовка

міліціонерів у рамках фізичної підготовки має відповідати завданням, які безпосередньо постануть перед поліцейськими під час практичних занять.

Варто погодитися з думкою О. Зіллмана, який звертає увагу на важливість поєднання теоретичної та практичної підготовки для формування та розвитку професійно-психологічної готовності курсантів до правоохоронної діяльності. На сучасному етапі реформування відомчої освіти недоцільно обмежувати викладання окремих дисциплін юридичної, тактико-спеціальної, вогневої, фізичної та інших видів підготовки. Необхідно здійснювати комплексну інтегровану підготовку курсантів та раціонально використовувати міжпредметні зв'язки, поєднуючи їх на конкретних навчальних заняттях для формування у працівників поліції якісного рівня професійної готовності до виконання відповідних завдань [6, 7].

Ми вважаємо, що вирішення цієї проблеми – збільшення фізичної активності під час ранкової зарядки. Також необхідно розробити окремі графіки індивідуальних тренувань для курсантів з низьким рівнем фізичної підготовки. Їх виконання має здійснюватися на годинах самостійного навчання. Для виконання службових обов'язків працівники поліції повинні мати високий рівень фізичної підготовки.

Список використаних джерел

1. Селюков В. С., Кушніренко Р. О., Константинов Д. В. Фізичне виховання як напрям підготовки поліцейських в Україні. *Порівняльно-аналітичне право*. 2018. № 4. С. 338-340. URL: http://www.pap.in.ua/4_2018/100.pdf.
2. Кондратьєва Я. Ю., Моїсєєва Є. М. Основи спеціальної фізичної підготовки працівників органів внутрішніх справ: навч. посібник. Київ: НАВС України, 2003. 338 с.
3. Скрипченко І. Т., Рожеченко В. М., Скрипченко О. Т. Інноваційний підхід в підготовці майбутніх правоохоронців зі спеціальної фізичної підготовки. *Сучасні тенденції та перспективи розвитку фізичної підготовки транспорту Збройних Сил України, правоохоронних органів, рятувальних та інших спеціальних служб на шляху євроатлантичної інтеграції України: тези IV Міжнародної наук.-практ. конференції (Київ, 19 листопада 2020 р.)*. Київ: НУОУ, 2020. С.116-117.
4. Мартишко А. Ю., Рябуха О. С. Особливості формування теоретичних і методичних знань із фізичної підготовки поліцейських. *Юридична психологія*. 2016. № 2. С. 91-99. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/urpp_2016_2_10.pdf.
5. Пояснювальна записка Департаменту кадрового забезпечення Міністерства внутрішніх справ України до навчального плану підготовки фахівців ступеня вищої освіти бакалавр за спеціальністю «Право».
6. Пасько О. Ф. Система підготовки майбутніх працівників для національної поліції. *Національний юридичний журнал: теорія і практика*. 2016. № 10. С. 191-194.
7. Цільмак О. М. Психологічна структура слідчої діяльності. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. Серія психологічна. Вип. 2 (1), 2012. С. 330-337.